

УДК 378.14; 374
DOI: 10.24144/2524-0609.2019.45.200-204

Товканець Оксана Сергіївна

кандидат педагогічних наук

доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

ДВНЗ «Ужгородський національний університет

м. Ужгород, Україна

tovkanecoksana@rambler.ru

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-4438-0167>

ДИДАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ

Анотація. Мета статті: визначити особливості дидактичних підходів до професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи в європейській вищій школі. Методи дослідження: аналіз наукових джерел з метою виявлення актуальності проблеми; систематизація, опис для визначення логіки інтенсифікації педагогічного процесу; узагальнення з метою формулювання висновків. Зроблено висновок, що для сучасної системи вищої освіти методологічне значення мають гуманізація підготовки фахівця і громадянина, всебічний розвиток особистості студентів до участі в життєдіяльності суспільства; інтеграція науки, технології і змісту навчання, за якої технологія навчання є максимальною наближеною до технології виробництва; розвиток наукових і технологічних мереж; впровадження гнучких мультимедійних технологій навчання, навчальних пакетів, методик дидактичних вимірювань, оцінювання й самооцінювання; навчання впродовж життя; впровадження гнучких систем навчання; підготовленість до творчої побудови майбутньої кар'єри, конкурентоспроможності, креативної реалізації завдань, відповідальності за свою професійну кар'єру.

Ключові слова: дидактичні підходи; європейська вища школа; професійна підготовка.

Актуальність дослідження. Контури сучасної дидактичної системи, особливостями якої стають чітке методологічне спрямування на врахування об'єктивних закономірностей філософії пізнання, гуманізму, гуманістичної психології і педагогіки, що поступово почали визначатися в другій половині ХХ століття та завдяки чому сучасна дидактика змогла подолати односторонній підхід до аналізу й інтерпретації процесу навчання, характерний для філософських систем прагматизму, раціоналізму, емпіризму, технократизму,

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження засвідчують, що основним критерієм ефективності дидактичної системи є підготовка до самостійного подолання труднощів, до розвитку здібностей і творчості студента, тому що «життя вимагає формувати в них уміння швидко орієнтуватися в тій чи іншій галузі знань, знаходити потрібну інформацію, готувати людину до самоосвітньої діяльності» (Ярмаченко, 1986). Адже, на думку академіка Н.Ничкало, «зростає актуальність проблем розвитку людського капіталу, оскільки на початку ХХІ ст. людство має подолати глобальні, сталі суперечності, зокрема, між: глобальним і локальним; загальним та індивідуальним; традиціями й сучасністю; перспективними й найближчими завданнями; конкуренцією й рівністю можливостей людини; духовним і матеріальним» (Ничкало, 2014, с.4).

У зв'язку з цим європейська вища школа орієнтується на оновлення науково-педагогічної методологічної парадигми, яка була б спрямована на реалізацію проектних форм взаємодії викладачів і студентів, на вдосконалення культури спілкування педагогів, їхньої здатності коректно розв'язувати складні навчальні і позанавчальні ситуації. Технологічною формою реалізації цієї парадигми стають суб'єкт-суб'єктні взаємини між педагогами й тими, хто навчається. Основним завданням освіти в сучасних умовах є її переведення у внутрішній світ особистості, що передбачає необхідність організації психологічно обґрунтованої діяльності двох рівнозначних у відношеннях суб'єктів: учитель – учень, викладач – студент, створення освітньої технології, тобто внутрішньої організації змісту, логіки і структури змісту в контексті взаємодії учасників освітньої,

зокрема і педагогічної дії. Відповідно, актуальними стають проблеми дидактичних підходів до системи професійної підготовки, що зумовило об'єкт нашого дослідження.

Мета статті: визначити особливості дидактичних підходів до професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи в європейській вищій школі.

Методи дослідження: аналіз наукових джерел з метою виявлення актуальності проблеми; систематизація, опис для визначення логіки інтенсифікації педагогічного процесу; узагальнення з метою формулювання висновків.

Виклад основного матеріалу. Основою сучасної системи підготовки майбутнього вчителя є високоякісне освітнє середовище, що дозволяє модернізувати технологічний базис, перейти до нових освітніх технологій, які відповідають системі відкритої освіти (Товканець, 2017). Європейська система освіти включає основні принципи формування: введення дворівневої освіти (за винятком військових і медичних фахівців); системи кредитних одиниць; забезпечення якості освіти; розширення мобільності викладачів і студентів.

Інтенсифікація педагогічного процесу у підготовці майбутнього вчителя початкової школи реалізується певними блоками:

1. Визначення загальної кінцевої мети, що досягається через постановку проміжкових цілей на різних етапах навчання.

2. Використання різних мотивацій інтенсивної діяльності студентів (застосування стимулів, заохочень для досягнення задоволеності, прояв тих чи інших здібностей).

3. Забезпечення оптимальності інтенсифікації навчання, акцентування уваги на тому, що збільшувати навантаження необхідно в залежності від рівня підготовки аудиторії, не створювати непотрібної напруженості навчальним.

4. Застосування активних методів навчання в навчальному процесі (проблемна бесіда, проблемна лекція, дослідницько-пошукова робота, активна самостійна робота тощо), що дозволяє студентам результативно засвоїти матеріал.

5. Впровадження комп'ютерної та інформаційної

педагогічних технологій, що дозволяють активізувати навчальний процес, розвиваючи навчально-пізнавальну діяльність.

6. Стимулювання навчальної діяльності з самоосвіти з метою виявлення та усунення прогалин у навчанні.

8. Включення у навчальний процес ігрового навчання, що забезпечує максимальну наближеність до реальної практичної діяльності, можливість прийняття індивідуальних рішень, встановлення підвищеного емоційного настрою, для активізації та інтенсифікації процесу навчання.

Одним із шляхів вдосконалення освітнього процесу, пов'язаних з якісно новим рівнем сучасної підготовки фахівців без збільшення тривалості і наростання напруженості навчальної діяльності є інтенсифікація, яка неможлива без дидактичних прийомів навчання. Вони, орієнтуючи викладача на конкретні результати при проведенні певного заняття, націлюють на досягнення необхідного рівня засвоєння знань, формуючи конкретні навички, дозволяючи обґрунтовано вибудувати структуру і методику заняття. Вимоги «знати і вміти» носять порівняно загальний характер, оскільки матеріал можна знати так, щоб знайти його легко серед інших довідкових матеріалів (інформація пізнавального рівня запам'ятовування). Можна засвоїти в деталях і застосовувати матеріал, не звертаючись до довідкових посібників, доповнюючи його з урахуванням конкретних умов (продуктивний рівень відтворення вивченого). Можна запам'ятати матеріал, так як він викладений у навчальній та методичній літературі (репродуктивний рівень). Очевидно, що для кожного з трьох рівнів знання потрібна особлива методика навчання.

Закцентуємо увагу на таких дидактичних прийомах як ретельний відбір навчального матеріалу і переведення його на рівень концентрованих, згорнутих категорій, який враховує генералізацію навчального матеріалу – рису перспективного навчання, та використання навчального матеріалу, коли вивчення нової інформації супроводжується освоєнням змісту і закріпленням особливостей минулого матеріалу. До особливостей інтенсивного навчання відноситься перехід від викладання частковостей до викладання закономірностей, з яких ці зокрема випливають; збереження діючих термінів підготовки фахівців і існуючого навчального навантаження; виключення психічного перевантаження і несприятливих впливів для здоров'я студентів.

Не можна забувати і про традиційні методи навчання, що характеризуються комплексністю занять, де поєднується лекційний виклад матеріалу з елементами семінарського та практичного заняття, забезпечуючи поетапний контроль навчання на кожному занятті для своєчасної корекції навчального процесу. Водночас методики, що відображають особливості діяльності в умовах інтенсифікації, передбачають відмову від конспектування і забезпечення студентів довідковим матеріалом, при цьому в студентів з'являється можливість обмірковувати повідомлення викладача, зробити замітки на розданому матеріалі.

Умови для інтенсифікації навчання майбутніх вчителів початкової школи створюються, коли заняття з одного предмету (дисципліни) проводяться протягом одного дня або декількох днів (цикли) без чергування з іншими дисциплінами. Знання викладачем психологічних особливостей студентів, принципів комплектування групи, з урахуванням індивідуальності студентів необхідно для вибору ефективних методів викладання, які повинні супроводжуватися психофізіологічним забезпеченням навчального

процесу. Це психореґулюючі тренування, дозовані фізичні навантаження, вживання тонізуючих вітамінних напоїв, функціональна музика на заняттях і в перервах між ними, програма відпочинку в кінці навчального дня для зняття напруги від інтенсивної розумової роботи.

Аналіз наукових досліджень (Ложакова, 2013; Лук'янова, 2018; Морен, 2004) засвідчує, що інтенсифікації освітнього процесу у ЗВО сприяє проблематизація навчального процесу, суть якого виражається в тому, що в процесі вирішення студентами спеціально розробленої системи проблем і проблемних завдань відбувається оволодіння ними досвідом творчої діяльності, формування активної творчої особистості. Основними категоріями є «проблемна ситуація», «проблема», «проблемна задача», тобто ситуація в якій існує і виявляється протиріччя (спочатку в студента здивування, потім інтерес до факту суперечності, потреба знайти вихід для зняття протиріччя), що призводить до активізації пізнавальної діяльності. В ході представлення нового навчального матеріалу протиріччя створює студенту проблемну ситуацію. Вихід з неї і є рішенням пізнавальної задачі. До умов виникнення проблемної ситуації можна віднести орієнтацію на пізнавальні можливості студентів. Наголосимо, що проблемна задача повинна бути суб'єктивно-проблемною і посилюючою для вирішення. Студентові необхідно показати значимість вирішення проблеми для нього з врахуванням того, що вирішення суперечностей і протиріччя відбувається поетапно: виникнення проблемної ситуації; усвідомлення і прийняття студентом проблеми; висування гіпотез про можливі шляхи зняття проблеми, забезпечуючи перехід до дослідницького методу, що активізує студентів до пізнавальної діяльності.

Організуюючи навчання з використанням проблемних задач чи ситуацій, потрібно звернути увагу на створення умов, які забезпечують вирішення проблеми: використання відповідних наукових методів, спрямування на міждисциплінарність, поєднання індуктивного і дедуктивного методів організації розумової роботи з глибоким проникненням в суть визначеної проблеми і проектування результатів навчання. Видом проблемного навчання є науково-дослідна робота, у процесі якої виявляються схильності студентів до цілеспрямованої діяльності та формується система навичок для творчого пошуку.

Модернізація педагогічної освіти передбачає впровадження в освітній процес методів активного навчання та побудови освітніх програм на базі проєктних методів навчання (Товканець, 2017). Це дозволяє забезпечити перехід на модульну структуру освітніх програм, впровадження кредитної системи обліку освітніх результатів, підготовку викладачів, здатних використовувати сучасні освітні технології, оплату викладачів не за «вчитані години», а відповідно до досягнутих освітніх результатів і складності використовуваних освітніх технологій.

Якість вищої професійної освіти стає однією з найбільш актуальних проблем. У зв'язку з цим, для ефективного функціонування системи управління якістю у ЗВО необхідно постійне вдосконалення діяльності освітньої установи, яке неможливо без періодичного аналізу фактичного стану роботи по якості та оцінці її результатів. Оцінка якості освіти базується на принципі незалежності системи оцінки від системи освіти; універсальності оцінки незалежно від організаційно-правової форми освітнього закладу; прозорості результатів і процедур оцінки для «зовнішніх» партнерів, працівників системи освіти, студентів, слухачів та інших категорій громадян;

довіри до результатів оцінки з боку зовнішніх споживачів освітніх послуг; затребуваності результатів оцінки якості освіти з боку суспільства, держави і самої системи освіти; ефективності, що виражається в максимально можливій простоті процедур і оцінки при максимумі результату (Исаев, 2003, с.81).

Інструментом здійснення самооцінки якості освітньої діяльності ЗВО може стати оцінювання за допомогою анкетування викладачів студентами, оскільки вони є не тільки основними «споживачами» освітньої діяльності ЗВО, а й активними учасниками цього процесу (Лук'янова, 2018, с.25). Форматом оцінки якості освіти служать сертифікація кваліфікації – оцінка і підтвердження знань випускника встановленим вимогам кваліфікаційних (професійних) стандартів, акредитація освітніх установ і програм – оцінка і підтвердження відповідності незалежної оцінки критеріям умов, процедур і програм навчання, рейтинги освітніх установ, програм, кафедр на підставі відкритих критеріїв.

Оптимізацію освітнього процесу в європейській вищій школі визначає культура педагогічної взаємодії, що заснована на найважливіших психологічних факторах (динамічність особистості, інтелект, гнучкість, оригінальність мислення та інші психомоторні показники). Важливою умовою вибору оптимального варіанту навчання є наявність проблемно-пошукового стилю мислення студентів. Критерієм оптимального навчання є успішність студента відповідно до реальних можливостей його розвитку та нормами часу на навчання. Оптимізація досягається використанням системи методів, таких як вибір мети навчання, виділення головних і другорядних завдань, аналіз результатів діяльності учнів і викладачів тощо. Важливою складовою є педагогічна творчість, яка включає процес людської діяльності, що створює якісно нові матеріальні і духовні цінності. Діяльність викладача вимагає щоденного вміння спостерігати, аналізувати, досліджувати, розкривати протиріччя в навчальному процесі і знаходити вихід з них, тобто вирішувати непрості педагогічні проблеми і завдання.

Перехід на сучасні технології навчання дає новий імпульс системі підготовки майбутнього вчителя початкової школи, підвищує її ефективність, дозволивши перейти на інноваційний шлях розвитку. Інноваційна освіта заснована на активному застосуванні інформаційних технологій, які передбачають використання в освітньому процесі педагогічних інновацій. Особливість інновації полягає підвищенні ефективності функціонування освітнього процесу на основі впровадження її в навчальний процес. У зв'язку з цим необхідно проводити продуману інноваційну політику, спрямовану на підвищення якості освіти, отримання ефективного результату в підготовці фахівців, у формуванні професійних і особистісних якостей майбутніх фахівців (Колесникова, 2003, с.110). Інноваційні освітні технології припускають управління дидактичним процесом, дозволяючи вбудовувати процес проектування і розробки інноваційних технологій навчання в діючі системи управління якістю. Стандартизація освітнього процесу передбачає визначення організаційних інноваційних технологій навчання, які можна реалізувати,

використовуючи такі методи навчання як тренінг, майстер-клас, навчальну гру, розвиток лідерських якостей за методом «360 градусів» (Оценка методом '360 градусов, 2018) тощо.

Суть інноваційної освіти можна висловити фразою «Не відтворювати минуле, а творити майбутнє». Інноваційними є ті методи навчання, які на момент запровадження отримали визнання і довели свою ефективність, їх відбір та впровадження слід вважати найважливішими компонентами навчально-методичної роботи. Сьогодні в структурі навчання найважливішим компонентом стає створення мотивів до самостійної пізнавальної діяльності студентів, тому слід пам'ятати про мотивацію студентів - отриманні позитивних оцінок, саморозвитку, планів на освоєння конкретної спеціальності. Важливо створювати умови для реалізації особистісних і професійних інтересів студентства. Про ефективність застосовуваних методик буде свідчити зміна якісного рівня знань студентів, їх зацікавленість в освоєнні обраної спеціальності (Морен, 2004). Дидактичними умовами, тобто спеціально створеними педагогом обставинами педагогічного процесу, при яких оптимально співпадають процесуальні компоненти системи навчання, стають вибір певних форм, засобів і методів навчання, а також методів і форм контролю за засвоєнням знань (тренажери, тести, інтерактивні навчальні комп'ютерні програми і т.д.); розробка і застосування спеціальних завдань; розробка і застосування системи оцінювання знань, умінь і навичок студентів (Ложакова, 2013), що є важливим для вітчизняного освітнього простору, враховуючи завдання, визначені Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Стратегією сталого розвитку України до 2030 року і Національним планом дій до 2020 року та іншими директивними документами.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Для сучасної системи вищої освіти методологічне значення мають висновки щодо основних завдань і напрямів системи професійної підготовки, викладені у Білій книзі Європейської комісії, зокрема: гуманізація підготовки фахівця і громадянина, всебічний розвиток особистості, підготовка студентів до участі в життєдіяльності суспільства; інтеграція науки, технології і змісту навчання, за якої технологія навчання є максимально наближеною до технології виробництва; розвиток наукових і технологічних мереж; впровадження гнучких «мультимедійних технологій навчання», навчальних пакетів, методик дидактичних вимірювань, оцінювання й самооцінювання; неперервність, тобто навчання і вдосконалення впродовж життя; впровадження гнучких систем навчання; підготовленість до творчої побудови майбутньої кар'єри, конкурентоспроможності, креативної реалізації завдань, відповідальності за свою професійну кар'єру; ретельність, сумлінність у виконанні виробничих завдань, обґрунтуванні і реалізації продуктивних перспектив майбутньої професійної діяльності.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в обґрунтуванні ефективних освітніх технологій, спрямованих на забезпечення завдань сталого розвитку українського і європейського суспільства.

Список використаної літератури

- Исаев И.Ф. Профессионально-педагогическая культура преподавателя. М., 2002. 185 с.
 Колесникова И.А., Марон А.Е., Тонконогая Е.П. и др. Основы андрогогики. М.: Академия, 2003. 239 с.
 Ложакова Е.А. Педагогические условия и принципы обеспечения эффективности процесса формирования информационной компетентности студентов музыкальных специальностей в ходе обучения информатике. URL <http://2013.moodlemoot.in.ua/course/view.php> (дата звернення: 01.04.2019).
 Лук'янова Л.Б. Аналіз освітніх потреб сучасного вчителя у контексті професійного і особистісного розвитку. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»*. Мукачево: Вид-во МДУ, 2018. Випуск

2 (8), С. 24 – 30.

Морен Э. Принципы познания сложного в науке XXI века. *Вызов познанию: стратегии развития науки в современном мире* / отв. ред. Н. Удумян. Западная философия образования. XX век. СПб.: РХГИ, 2004. 520 с.

Ничкало Н.Г. Развитие профессиональной освіти в условиях глобализационных та интеграционных процессов: монография. К.: Видавництво НПУ ім.М.П.Драгоманова, 2014. 125 с.

Оценка методом '360 градусов (2018). URL <https://futurepeople.pro/360/> (дата звернення: 02.04.2019).

Товканець О.С. Європейська професійна освіта на початку XXI століття: стратегічні завдання розвитку. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2017. Випуск 1 (42). С.240–248.

Ярмаченко М.Д. Педагогіка: підручник. К.: Вища школа, 1986. 541 с.

References

Isaev, I.F. (2002). Professionalno-pedagogicheskaya kultura prepodavatelya [Professional and pedagogical culture of the teacher]. Moscow. [in Russian].

Kolesnikova, I.A., Maron, A.E., & Tonkonogaya, E.P. (2003). Osnovy androgogiki [Basics of Androgogy]. Moscow: Akademiya. [in Russian].

Lozhakova, E.A. (2013). Pedagogicheskie usloviya i printsipy obespecheniya effektivnosti protsessa formirovaniya informatsionnoy kompetentnosti studentov muzykalnykh spetsialnostey v hode obucheniya informatike [Pedagogical conditions and principles of ensuring the effectiveness of the process of formation of information competence of students of musical specialties in the course of teaching computer science]. URL <http://2013.moodlemoot.in.ua/course/view.php> (last accessed: 01.04.2019).

Lukianova, L.B. (2018). Analiz osvitynikh potreb suchasnoho vchytelia u konteksti profesiinoho i osobystisnoho rozvytku [Analysis of the educational needs of a modern teacher in the context of professional and personal development]. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series: Pedagogy and Psychology*, 2 (8), 24–30. [in Ukrainian].

Moren, E. (2004). Printsipy poznaniya slozhnogo v nauke XXI veka [Principles of knowledge of the complex in the science of the XXI century]. In N.K.Udumyan (ed.) *Iyzov poznaniyu: strategii razvitiya nauki v sovremennom mire* [Challenge to cognition: the development strategy of science in the modern world]. SPb.: RHGI. [in Russian].

Nychkalo, N.H. (2014). *Rozvytok profesiinoy osvity v umovakh hlobalizatsiinykh ta intehtratsiinykh protsesiv* [Development of vocational education in the conditions of globalization and integration processes]. Kyiv: Vydavnytstvo NPU imeni M.P. Drahomanova. [in Ukrainian].

Otsenka metodom '360 gradusov [Evaluation method '360 degrees.] (2018). URL <https://futurepeople.pro/360/> (last accessed: 02.04.2019).

Tovkanets, O.S. (2017). Yevropeiska profesiina osvita na pochatku XXI stolittia: stratedichni zavdannia rozvytku [European Vocational Education at the Beginning of the XXI Century: Strategic Development Objectives]. *Scientific Herald of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. Social Work*, 1 (42), 240–248. [in Ukrainian].

Yarmachenko, M.D. (1986). *Pedahohika* [Pedagogy]. Kyiv: Vyshcha shkola. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 14.04.2019 р.

Стаття прийнята до друку 19.04.2019 р.

Товканець Оксана

кандидат педагогических наук

доцент кафедри общей педагогики и педагогики высшей школы

ГВНЗ «Ужгородский национальный университет

г.Ужгород, Украина

ДИДАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПОДГОТОВКИ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ В ЕВРОПЕЙСКОМ ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ

Аннотация. Цель статьи: определить особенности дидактических подходов к профессиональной подготовке будущего учителя начальной школы в европейской высшей школе. Методы исследования: анализ научных источников с целью выявления актуальности проблемы; систематизация, описание для определения логики интенсификации педагогического процесса; обобщение с целью формулирования выводов. Сделан вывод, что для современной системы высшего образования методологическое значение имеют гуманизация подготовки специалиста и гражданина, всестороннее развитие личности студентов к участию в жизнедеятельности общества; интеграция науки, технологии и содержания обучения, при которой технология обучения максимально приближенной к технологии производства; развитие научных и технологических сетей; внедрение гибких мультимедийных технологий обучения, учебных пакетов, методик дидактических измерений, оценки и самооценки; обучения в течение жизни; внедрение гибких систем обучения; подготовленность к творческой построения будущей карьеры, конкурентоспособности, креативной реализации задач, ответственности за свою профессиональную карьеру.

Ключевые слова: дидактические подходы; европейская высшая школа; профессиональная подготовка.

Tovkanets Oksana

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor

Department of General Pedagogy and Pedagogy of the Higher School

State Higher Educational Establishment «Uzhhorod National University»

Uzhhorod, Ukraine

DIDACTICAL ASPECTS OF TRAINING OF FUTURE TEACHERS OF PRIMARY SCHOOL IN THE EUROPEAN HIGHER EDUCATION

Abstract. The purpose of the article is to define the features of didactic approaches to the professional training of a future teacher of primary school in the European higher education. Methods of research used: analysis of scientific sources; systematisation, description; generalisation. It was emphasized that the intensification of the pedagogical process is realized by certain blocks, among which the definition of the general end goal, which is achieved through

the setting of intermediate goals at different stages of study; the use of different motivations of intensive student activity (the use of incentives, incentives to achieve satisfaction, manifestation of certain abilities); ensuring the optimisation of the intensification of training focusing on the fact that increasing the load is necessary depending on the level of preparation of the audience, not to create unnecessary tension training; application of active teaching methods in the educational process; introduction of computer and information pedagogical technologies, which allow to intensify the educational process, developing educational and cognitive activity; stimulating learning activities in self-education. The role of didactic methods of teaching in the intensification of the educational process is revealed: careful selection of educational material and its transfer to the level of concentrated, rounded categories in order to generalize the educational material; the transition from the teaching of particularities to the teaching of regularities, of which these in particular follow; preservation of current terms of training of specialists and existing training load; exclusion of mental overload and unfavorable health effects of students; problematisation of the educational process -for stimulating the experience of creative activity, the formation of an active, creative person.

Key words: didactic approaches; European higher education; vocational training.